

รายงานการประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘
จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2563

สุภาพร พากักดี

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทย์ฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อเรื่อง รายงานการประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วม
ของชุมชน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2563
ชื่อผู้ประเมิน นางสุภาพร พากักดี
ปีการศึกษา 2563

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของโครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2563 ศึกษาผลกระทบของโครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี และความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารและครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 530 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเพื่อประเมินโครงการด้านสภาพแวดล้อม แบบสอบถามเพื่อประเมินโครงการด้านปัจจัยนำเข้า แบบสอบถามเพื่อประเมินโครงการด้านกระบวนการ แบบสอบถามเพื่อประเมินโครงการด้านผลผลิต แบบสอบถามความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. การประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2563 ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน พบว่ามีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.22) เมื่อพิจารณาโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นสูงสุด 3 อันดับแรก พบว่า อันดับแรกคือ ด้านผลผลิต รองลงมาคือ ด้านปัจจัยนำเข้า อันดับที่สามคือ ด้านสภาพแวดล้อม ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านกระบวนการ ตามลำดับ

2. การศึกษาผลกระทบ (Impact) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ความยั่งยืน (Sustainability) และการถ่ายโยงความรู้ (Transportability) ของโครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2563 พบว่า 1) ด้านผลกระทบ (Impact) ในการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะชีวิต ต้องมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานในการวางแผน กำหนดนโยบายลงสู่การปฏิบัติ กำหนดบทบาทหน้าที่ของครู บุคลากรให้ชัดเจนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งรัฐและเอกชนในการระดมทรัพยากร 2) ด้านประสิทธิภาพ (Effectiveness) ในการมีส่วนร่วมของ

ผู้ปกครอง ชุมชน ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะชีวิต สามารถทำให้การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ บรรลุเป้าประสงค์ของโครงการได้ง่ายขึ้น ความเป็นธรรมและความเสมอภาคที่นักเรียนได้รับนั้น ส่งผลต่อประสิทธิผลของโครงการพัฒนาทักษะชีวิต 3) ด้านความยั่งยืน (Sustainability) พบว่า โครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ทำให้นักเรียนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะชีวิตอย่างต่อเนื่อง โดยโรงเรียนจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ มีผู้บริหารและครูคอยอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้จาก และมีกิจกรรมที่ยกระดับความเป็นระบบในการเรียนรู้ร่วมกันให้หลากหลายยิ่งขึ้น นักเรียนมีทักษะที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตที่เห็นผลได้จริง 4) ด้านการถ่ายโอนความรู้ (Transportability) พบว่า โครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ทำให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับทักษะชีวิตนักเรียนประจำ ครูผู้สอนสามารถชักนำให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน โรงเรียนเป็นแหล่งศึกษาดูงาน เกิดเครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานภายในและภายนอก นักเรียนสามารถนำความรู้ด้านทักษะชีวิตขยายผลไปสู่พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครอบครัวได้ และครูนำความรู้ที่ได้พัฒนาไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อคนอื่นในรูปแบบชุมชนวิชาชีพ

3. ความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2563 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, $S.D. = 0.78$) เมื่อพิจารณาโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจสูงสุด 3 อันดับ พบว่า อันดับแรก คือ ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะชีวิตนักเรียนประจำต่อไป รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะชีวิต มีประโยชน์ต่อนักเรียน และนักเรียนสามารถนำทักษะชีวิตไปปรับใช้ในอนาคตได้ ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักเรียนสามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดแก่บุคคลอื่นได้

ประกาศคุณูปการ

รายงานการประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2563 ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้เกิดจากความร่วมมือช่วยเหลือของผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และนักเรียน

ขอขอบพระคุณ ดร.รุ่งโรจน์ ตรงสกุล อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา นางภัทริยวรรณ พันธุ์น้อย ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดร.อนงค์ พิขสิทธิ์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาสงเคราะห์ นายสมนต์ ม่อนไข ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาสงเคราะห์ และ ดร.ณรงค์ ศิริเมือง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต ที่ทุกท่านที่ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ และให้ความเมตตาในการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องของแบบสอบถามด้วยความละเอียดถี่ถ้วน รวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำในการดำเนินงานการประเมินรายงานการประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2563 และช่วยกลั่นกรองรายงานการประเมินโครงการให้เกิดความสมบูรณ์ จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

สุดท้ายขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้รายงานให้มีความเข้มแข็ง เพื่อบรรลุความสำเร็จของการศึกษาครั้งนี้รวมถึงคุณประโยชน์จากรายงานการประเมินโครงการครั้งนี้ ขอถวายเป็นพุทธบูชา และเครื่องสักการะพระคุณบิดามารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่กรุณาอบรมสั่งสอนให้ความรู้และสิ่งที่ดีงามแก่ผู้รายงาน

สุภาพร พาภักดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
ประกาศคุณูปการ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการประเมิน.....	5
ขอบเขตของการประเมินโครงการ.....	5
กรอบแนวคิดในการประเมินโครงการ.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับทักษะชีวิต.....	11
ความหมายของทักษะชีวิต.....	11
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิต.....	13
องค์ประกอบของทักษะชีวิต.....	20
ความสำคัญของทักษะชีวิต.....	25
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	28
ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	28
ความสำคัญของการมีส่วนร่วม.....	30
ประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	32
การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา.....	33
รูปแบบและระดับของการมีส่วนร่วม.....	35

บทที่	หน้า
หลักการแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ.....	37
ความหมายของการประเมินโครงการ.....	37
ความสำคัญของการประเมินโครงการ.....	38
ประเภทของการประเมินโครงการ.....	41
รูปแบบของการประเมินโครงการ.....	48
รูปแบบการประเมินตามรูปแบบ CIPPIEST Model.....	51
การประเมินด้านสภาพแวดล้อม (Context: C).....	51
การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input: I).....	53
การประเมินด้านกระบวนการ (Process: P).....	55
การประเมินด้านผลผลิต (Product: P).....	57
การประเมินด้านผลกระทบ (Impact: I).....	59
การประเมินด้านประสิทธิผล (Effectiveness: E).....	61
การประเมินด้านความยั่งยืน (Sustainability: S).....	61
การประเมินด้านการถ่ายโอนความรู้ (Transportability: T).....	63
หลักการของวงจรคุณภาพ (PDCA).....	65
ความหมายของความพึงพอใจ.....	71
ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ.....	72
ทฤษฎีของ Herzberg.....	74
ความพึงพอใจ.....	71
บริบทของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี.....	76
โครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน	
โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2563.....	78
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	83
งานวิจัยในประเทศ.....	83
งานวิจัยต่างประเทศ.....	93

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการ.....	96
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	96
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	97
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	99
การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	100
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	101
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	103
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	106
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	106
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	106
ตอนที่ 1 การประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมี	
ส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี.....	107
ตอนที่ 2 การศึกษาผลกระทบ (Impact) ประสิทธิภาพ (Effectiveness)	
ความยั่งยืน (Sustainability) และการถ่ายโอนความรู้ (Transportability)	
ของโครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วม	
ของชุมชน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี.....	122
ตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ	
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘	
จังหวัดจันทบุรี.....	131
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	134
สรุปผลการประเมิน.....	134
อภิปรายผลการประเมิน.....	139
ข้อเสนอแนะ.....	149
บรรณานุกรม.....	151
ภาคผนวก.....	162
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	163
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญ สำเนาหนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง.....	193

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ค ผลการประเมินแบบสอบถาม.....	197
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	206
ภาคผนวก ง รายชื่อหน่วยงานที่เผยแพร่และหนังสือเผยแพร่.....	212
ประวัติผู้รายงาน.....	217

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	97
4.1 จำนวนและร้อยละของลักษณะกลุ่มตัวอย่าง.....	107
4.2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินโครงการพัฒนา ทักษะชีวิต นักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียน ราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม.....	109
4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินโครงการพัฒนา ทักษะชีวิต นักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียน ราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน ด้านปัจจัยนำเข้า.....	110
4.4 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินโครงการพัฒนา ทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนราชประชา นุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียน ด้านกระบวนการ.....	111
4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินโครงการพัฒนา ทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนราช ประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียน ด้านผลผลิต.....	117
4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินโครงการพัฒนา ทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนราช ประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน ภาพรวม.....	119

ตารางที่	หน้า
4.7 แสดงจำนวน และร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม.....	120
4.8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี สำหรับนักเรียน ด้านผลผลิต.....	121
4.9 ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ด้านผลกระทบ (Impact).....	122
4.10 ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ด้านประสิทธิผล (Effectiveness).....	127
4.11 ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ด้านความยั่งยืน (Sustainability).....	129
4.12 ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ด้านการถ่ายโยงความรู้ (Transportability).....	130
4.13 จำนวนและร้อยละของลักษณะกลุ่มตัวอย่าง.....	131
4.14 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน.....	132

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการประเมินโครงการตามรูปแบบ CIPPIEST Model.....	7